

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติต่อวิชาชีพการสาธารณสุข กับระดับผลการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

A study of relationship between Knowledge and Attitude of Public Health Professional and learning achievement of Community health students, Faculty of Science, Buriram Rajabhat University.

เสกสิทธิ์ ดวงคำ¹
วารี ร่องโชติกุล²

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติต่อวิชาชีพการสาธารณสุขกับระดับผลการเรียน, ระดับความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุข และระดับทัศนคติต่อวิชาชีพการสาธารณสุข ของนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ งานวิจัยเป็นรูปแบบเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน ภาคปกติ จำนวน 143 คน ได้จากการสุ่มแบบเป็นระบบ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ทดสอบค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้วย Conbrach's Alpha Coefficient ได้เท่ากับ 0.81 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลวิจัยพบว่านักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขเฉลี่ยเท่ากับ 13.72 คะแนน (คะแนนเต็ม 17 คะแนน) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.71 ทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขของนักศึกษาภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.12, s.d. = 0.38$) ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุข มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำกว่าระดับผลการเรียน ($r = 0.17, p\text{-value} = 0.047$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขของนักศึกษามีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำกว่าระดับผลการเรียน ($r = -0.18, p\text{-value} = 0.036$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : วิชาชีพการสาธารณสุข, ความรู้, ทัศนคติ

¹ อาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

² รองศาสตราจารย์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ABSTRACT

The purpose of this study was to investigate the relationship between knowledge and attitude toward Public Health Professional, and level of knowledge in Public Health Professional and level of attitude toward Public Health Professional of community health students, Faculty of Science, Buriram Rajabhat University. The population of study were 507 community health students of Science faculty, Buriram Rajabhat University. 143 samples size was collected by systematic random. The study instrument is questionnaires included general data, Knowledge of Public Health Professional test and Attitude of Public Health Professional test. Data was analyzed by statistics program to acquire frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

The result showed that there was significant relationship between knowledge of Public Health Professional and learning achievement of Community health students ($r = 0.17$, p - value = 0.047) and significant relationship between Attitude of Public Health Professional and learning achievement of Community health students ($r = -0.18$, p - value = 0.086). Knowledge of Public Health Professional was at average 13.72 of 17($s.d. = 1.71$). Attitude of Public Health Professional was at "Good" level ($\bar{X} = 4.12$, $s.d. = 0.38$). Suggestion was that the students should increase their body of knowledge in Public Health Professional especially related to laws with public health, and encourage attitude of Public Health Professional especially characteristic of works, salary and welfare.

Keyword : Public Health Professional, Knowledge, Attitude

1. บทนำ

“วิชาชีพการสาธารณสุข” เป็นวิชาชีพที่กระทำกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อมในชุมชนเกี่ยวกับการป้องกันควบคุมโรคเพื่อลดความเสี่ยงจากการเจ็บป่วย การวิเคราะห์เฝ้าระวัง ค้นหา การคัดกรองกลุ่มเสี่ยงจากปัจจัยที่คุกคามสุขภาพ การควบคุมสิ่งแวดล้อมที่ก่อโรค การกำจัดพาหะนำโรค และให้หมายความร่วมมือถึงกิจกรรมต่อเนื่องอื่นใดที่เกี่ยวข้องที่มีความมุ่งหมายดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ไม่หมายรวมถึงการประกอบโรคศิลปะตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ หรือการประกอบวิชาชีพทางการแพทย์และสาธารณสุขอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นๆ (สมาคมวิชาชีพการสาธารณสุข, 2553) เป็นวิชาชีพที่ปฏิบัติงานอยู่สถานบริการระดับปฐมภูมิของหน่วยบริการสุขภาพในประเทศไทย ปัจจุบันนักวิชาการสาธารณสุขถือเป็นบุคลากรที่สำคัญใน

ระบบงานสาธารณสุข เนื่องจากเป็นผู้ปฏิบัติงานที่เป็นด่านแรกในการให้บริการประชาชน ถือว่าเป็นผู้คัดกรอง เป็นผู้ลดความเสี่ยงจากการเจ็บป่วย พร้อมทั้งทำงานเชิงรุกในการเฝ้าระวัง ค้นหา และวิเคราะห์ปัญหาสุขภาพที่จะเกิดขึ้นกับชุมชน ผู้ปฏิบัติงานในฐานะนักวิชาการสาธารณสุขนอกจากจะต้องมีองค์ความรู้ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการแล้ว ยังต้องเป็นผู้ที่มีจิตอาสา มีความเสียสละ และมีจรรยาบรรณในวิชาชีพอย่างเคร่งครัด เพราะการปฏิบัติงานด้านสุขภาพในชุมชนนั้นถือว่าเป็นงานที่มีความยากลำบาก เนื่องจากสภาพแวดล้อมของโลกในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป ทั้งภาวะโลกร้อน ภาวะขาดแคลนอาหาร ภัยธรรมชาติ โรคอุบัติใหม่ที่เกิดขึ้น ซึ่งล้วนแต่เกิดขึ้นในชุมชน หากมีปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นกับชุมชนใด นักวิชาการสาธารณสุขเป็นบุคคลกลุ่มแรกที่ต้องเข้าไปเผชิญกับปัญหาเหล่านี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ถือเป็นสถาบันอุดมศึกษา ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาท้องถิ่น และได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการผลิตบัณฑิตด้านสาธารณสุขเพื่อไปเป็นผู้นำกำลังคนด้านสุขภาพในท้องถิ่น จึงได้เปิดหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (สาธารณสุขชุมชน) โดยมีปรัชญาของหลักสูตรคือ มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ คู่คุณธรรม นำการพัฒนาด้านสาธารณสุขสู่ชุมชน ปัจจุบันมีนักศึกษาในหลักสูตรภาคปกติทั้งสิ้น 515 คน (สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2554) ในการเรียนการสอนด้านสาธารณสุขซึ่งมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตที่ต้องจบออกไปประกอบวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์ ส่งผลให้การเรียนการสอนต้องเน้นการปฏิบัติที่ถูกต้องแม่นยำ องค์ความรู้ที่ถูกต้อง ทันสมัย ควบคู่กับการสอนที่มุ่งให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ เพื่อให้เป็นที่พึ่งทางสุขภาพของประชาชนอย่างแท้จริง ผู้วิจัยในฐานะเป็นอาจารย์ในหลักสูตรฯ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความรู้และทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุข พร้อมทั้งต้องการทราบถึงความสัมพันธ์ของความรู้ และทัศนคติต่อวิชาชีพการสาธารณสุขกับระดับผลการเรียนของนักศึกษามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร ผลการศึกษาที่ได้จะนำไปสู่การวางแผนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนในหลักสูตรฯ เพื่อให้มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์สามารถผลิตบัณฑิตด้านสาธารณสุขที่มีคุณภาพ สามารถตอบสนองความต้องการของท้องถิ่นในการพัฒนางานด้านสาธารณสุขต่อไปในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขของนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- 2) เพื่อศึกษาทัศนคติต่อวิชาชีพการสาธารณสุขของนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขกับระดับผลการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

ราชภัฏบุรีรัมย์

- 4) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อวิชาชีพการสาธารณสุขกับระดับผลการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

3. สมมุติฐาน

- 1) ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขมีความสัมพันธ์กับระดับผลการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
- 2) ทัศนคติต่อวิชาชีพการสาธารณสุขมีความสัมพันธ์กับระดับผลการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ทำการศึกษา คือ นักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ที่เรียนในรายวิชาการประยุกต์ใช้คอมพิวเตอร์ในงานสาธารณสุขชุมชน จำนวนทั้งสิ้น 507 คน กลุ่มตัวอย่างได้จากการคำนวณโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างเพื่อทดสอบสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ได้ขนาดตัวอย่าง 143 คน ทำการสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มแบบเป็นระบบ (Systematic Random)

4.2 เครื่องมือการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสอบถามแบบตอบเอง (Self- Administered Questionnaire) แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบทดสอบความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุข ลักษณะเป็นคำถามให้เลือกตอบ ถูก-ผิดมีทั้งหมด 17 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นแบบวัดทัศนคติวิชาชีพการสาธารณสุข ลักษณะเป็นคำถามแบบประเมินค่า 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

มีทั้งหมด 19 ข้อ

4.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้วมาตรวจสอบความถูกต้อง ความตรงตามเนื้อหา ความตรงตามโครงสร้าง ความครอบคลุมตามวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมด้านภาษารวมทั้งเกณฑ์การให้คะแนนและการแปลความหมายของคะแนน จากนั้นส่งให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ แล้วนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม ก่อนนำไปทดลองใช้จำนวน 30 ชุด จากนั้นนำบันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามสำหรับแบบสอบถามส่วนความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขทดสอบความเที่ยงด้วยสูตรของ Kuder-Richardson (KR-20) ได้ค่า KR-20 เท่ากับ 0.74 และทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขทดสอบด้วยสัมประสิทธิ์แอลฟาของคอนบราช (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ 0.81

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2554 ถึง วันที่ 15 สิงหาคม 2554 โดยผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและวิธีการตอบแบบสอบถามก่อนกรอกข้อมูลทุกครั้ง

4.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาใช้สถิติจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขของนักศึกษาและทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขใช้สถิติ ค่าเฉลี่ยกับส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานในการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขกับระดับผลการเรียนของนักศึกษา และความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติกับระดับผลการเรียนของนักศึกษาใช้สถิติสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation)

5. ผลการวิจัย

5.1 ข้อมูลทั่วไป ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 88.8) ผลการเรียนเฉลี่ยสะสมโดยเฉลี่ยเท่ากับ 2.68 (S.D = 0.46) มัธยมศึกษาได้ของ

ครอบครัวเท่ากับ 7,500 บาทต่อเดือน (น้อยที่สุด 1,500, มากที่สุด 65,000) อาชีพในอุดมคติของกลุ่มตัวอย่างมากที่สุดคือ นักวิชาการสาธารณสุข (ร้อยละ 37.1) เหตุผลหลักในการตัดสินใจเลือกเรียนในหลักสูตรสาธารณสุขชุมชนมากที่สุด คือ ตัดสินใจเลือกเรียนด้วยตนเอง (ร้อยละ 60.1) และอาชีพที่มุ่งหวังจะทำเมื่อจบจากหลักสูตรแล้ว มากที่สุดคือ นักวิชาการสาธารณสุขในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (ร้อยละ 63.6)

5.2 ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุข

ภาพรวมคะแนนเฉลี่ยความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขเท่ากับ 13.72 คะแนน (คะแนนเต็ม 17 คะแนน) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.71 คะแนน เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบถูกต้องมากที่สุด คือ ข้อ 5 วิชาชีพการสาธารณสุขเป็นวิชาชีพที่เกี่ยวกับการป้องกันควบคุมโรค เพื่อลดความเสี่ยงจากการเจ็บป่วยของคน ข้อ 9 นักวิชาการสาธารณสุขจำเป็นต้องมีความรู้ด้านชีวิตที่ดี สามารถรวบรวมวิเคราะห์ แปลผล นำเสนอ และรายงานข้อมูลด้านสุขภาพ ได้ ข้อ 13 หน้าที่ของนักวิชาการสาธารณสุข คือ วิเคราะห์ปัญหา วางแผน และแก้ไขปัญหาสุขภาพในชุมชน และข้อ 15 นักวิชาการสาธารณสุขมีบทบาทในการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของตนเอง ส่วนข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบผิดมากที่สุด คือ ข้อ 1 วิชาชีพการสาธารณสุขเป็นวิชาชีพที่มีสภาวิชาชีพควบคุมกำกับ และมีกฎหมายรับรองรองลงมาคือ ข้อ 4 การประกอบวิชาชีพการสาธารณสุขได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบโรคศิลปะ

5.3 ทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุข

ทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.12, S.D = 0.38) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีระดับทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุข มากที่สุดด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ (\bar{X} = 4.38, S.D = 0.57) รองลงมา คือ ด้านลักษณะของวิชาชีพ (\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.58) และด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ (\bar{X} = 4.30, S.D. = 0.73) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงระดับทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขของนักศึกษาสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

ทัศนคติต่อวิชาชีพการสาธารณสุข	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ด้านลักษณะของงาน	3.68	0.92	ดี
ด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ	3.63	0.57	ดี
ด้านลักษณะของวิชาชีพ	4.33	0.58	ดีมาก
ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ	4.30	0.73	ดีมาก
ด้านความภาคภูมิใจในวิชาชีพ	4.17	0.53	ดี
ด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ	4.38	0.57	ดีมาก
ภาพรวม	4.12	0.38	ดี

5.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขกับระดับผลการเรียนของนักศึกษา ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขมีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำกับระดับผลการเรียนของนักศึกษา ($r = 0.17, p\text{-value} = 0.047$) และทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขมีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำกับระดับผลการเรียนของนักศึกษา ($r = -0.18, p\text{-value} = 0.036$)

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขกับระดับผลการเรียนของนักศึกษา

ตัวแปร	r	p-value	แปลผลความสัมพันธ์
ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุข	0.17	0.047	มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ
ทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุข	-0.18	0.036	มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำ

6. อภิปรายผล

ผลวิจัยความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขพบว่า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.72 คะแนน (คะแนนเต็ม 17 คะแนน) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.71 คะแนน โดยกลุ่มตัวอย่างสามารถตอบแบบทดสอบในส่วนของสมรรถนะวิชาชีพได้ถูกต้องเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้เนื่องจากข้อคำถามดังกล่าว เป็นลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตด้านสาธารณสุขที่นักศึกษาจะได้รับถ่ายทอดและปลูกฝังเป็นปกติอยู่แล้วในสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน ในขณะที่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายวิชาชีพเป็นข้อที่กลุ่มตัวอย่างที่ตอบผิดเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากการได้รับข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง หรือความเข้าใจผิดเกี่ยวกับสิทธิในวิชาชีพที่นักศึกษาได้รับมาจากผู้ปกครอง ดังจะเห็นได้จาก นักวิชาการสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ประชาชนส่วนใหญ่มักจะเรียกกลุ่มนัก

วิชาการเหล่านี้ว่า “คุณหมอ” ส่งผลทำให้นักศึกษาเข้าใจผิดคิดว่าวิชาชีพการสาธารณสุขเป็นวิชาชีพที่มีสภาวิชาชีพกำกับเหมือนแพทย์หรือพยาบาล แต่ในความจริงแล้ววิชาชีพการสาธารณสุขยังไม่มีสภาวิชาชีพควบคุมกำกับและยังไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพ จึงทำให้ตามกฎหมายแล้ววิชาชีพการสาธารณสุขไม่สามารถให้บริการด้านหัตถการ เช่น การผ่าตัด ฉีดยา แก่ผู้ป่วยได้

ทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 4.12, S.D = 0.38$) สอดคล้องกับผลการศึกษาศึกษาของภัทริยา มาลาทอง (2554) ที่ศึกษาพบว่าทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาลของนักศึกษาพยาบาลพยาบาลอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.75$) โดยกลุ่มตัวอย่างมีระดับทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุข มากที่สุดด้านจรรยาบรรณในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.38, S.D = 0.57$) รอง

ลงมา คือ ด้านลักษณะของวิชาชีพ (\bar{X} = 4.33, S.D = 0.58) และด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ (\bar{X} = 4.30, S.D = 0.73) ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้าน จรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงให้เห็นถึงความตระหนักของนักศึกษาที่ต่อจรรยาบรรณในวิชาชีพ รวมไปถึงด้านลักษณะของวิชาชีพนักศึกษาที่มีทัศนคติว่าเป็นวิชาชีพที่มีความสำคัญต่อสังคมท้องถิ่น ต้องมีความรับผิดชอบต่อสังคม เสียสละและต้องบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสะอาด เรียบร้อย และมีมนุษยสัมพันธ์ดี ในขณะที่ด้านความก้าวหน้าในวิชาชีพ ความภาคภูมิใจในวิชาชีพ ลักษณะของงาน ค่าตอบแทนและสวัสดิการกลุ่มตัวอย่างก็มีทัศนคติต่อแต่ละด้านอยู่ในระดับดีถึงดีมากเช่นเดียวกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขกับระดับผลการเรียนของนักศึกษาพบว่ามีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ ($r = 0.17$, p -value = 0.047) แปลผลได้ว่านักศึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขสูงจะมีระดับผลการเรียนที่สูงด้วย ข้อมูลแสดงให้เห็นว่า ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยหากผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับงานหรือวิชาชีพที่ปฏิบัติ จะทำให้นักศึกษามีความตระหนักในการเรียนรู้มากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลต่อผลการเรียนที่ดีขึ้นด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติเกี่ยวกับวิชาชีพการสาธารณสุขกับระดับผลการเรียนของนักศึกษาพบว่ามีความ

สัมพันธ์กันเชิงลบในระดับต่ำ ($r = -0.18$, p -value = 0.036) แปลผลว่าหากนักศึกษามีทัศนคติต่อวิชาชีพการสาธารณสุขสูง ผลการเรียนรู้ในระดับต่ำ ผลการวิจัย พบว่าระดับทัศนคติต่อวิชาชีพการสาธารณสุขของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับดี (\bar{X} = 4.12, S.D = 0.38) แต่ผลการเรียนของนักศึกษายู่ในระดับที่ไม่สูงนัก (\bar{X} = 2.68, S.D = 0.46) ทั้งนี้อาจเนื่องจากเมื่อนักศึกษามีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการสาธารณสุข แต่ระดับผลการเรียนที่จะได้นั้น ยังมีอีกหลายปัจจัยเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น อาจารย์ผู้สอน กระบวนการเรียนการสอน ทรัพยากรการเรียนรู้ เครื่องมือวัดผล เป็นต้น ทำให้ทัศนคติต่อวิชาชีพการสาธารณสุขมีความสัมพันธ์เชิงลบกับระดับผลการเรียน

7. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

- 1) ในการเรียนการสอนในสาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพที่ถูกต้องแก่นักศึกษา โดยเฉพาะในประเด็นกฎหมายเกี่ยวกับวิชาชีพทางการสาธารณสุข
- 2) ควรมีการสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพการสาธารณสุขแก่นักศึกษา โดยเฉพาะในประเด็นลักษณะของงาน ค่าตอบแทน และสวัสดิการในวิชาชีพการสาธารณสุข เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้กับนักศึกษามุ่งมั่นตั้งใจเพื่อประสพผลสำเร็จในการเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงสาธารณสุข. (2554). **กำลังคนด้านสุขภาพ**. ค้นเมื่อ 21 มิถุนายน 2554, จาก <http://lo.moph.go.th/moph/systemadmin/mophpaper/001handout>
- บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ. (2547). **เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: จามจุรี โปรดักยูนิท กลินิซอร์. (2530). **ความสัมพันธ์ระหว่างความถนัดทางการเรียนพยาบาล ทัศนคติต่อวิชาชีพการพยาบาล และการรับรู้ต่อสภาพแวดล้อมในคลินิกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของพยาบาล**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวัดและการประเมินผลทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิภาดา วัฒนนามกุล. (2545). **การพัฒนากระบวนการเรียนด้วยตนเองของนักศึกษาวิชาชีพการสาธารณสุข**. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต. สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ศิริกาล ยิ้มสรวล. (2542). **ทัศนคติของนักศึกษาพยาบาลที่มีต่อการประกอบวิชาชีพพยาบาล: ศึกษาเฉพาะกรณีวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม วิทยาลัยตำรวจ. สมศรี ทาทาน และอัมพร ยานะ. (2551). **ปัจจัยที่มีผลต่อทักษะปฏิบัติการพยาบาลและทัศนคติต่อวิชาชีพตามการรับรู้ของนักศึกษาพยาบาลที่ขึ้นฝึกภาคปฏิบัติครั้งแรกวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนีพระยา**. [ม.ป.ท].
- สมาคมวิชาชีพการสาธารณสุข. (2553). **ก้าวทันวิชาชีพการสาธารณสุข**. ค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2554, จาก <http://www.hpathailand.org/main/home/decentralization.html>
- สงวน สิทธิอรุณ. (2525). **ทฤษฎีและปฏิบัติการทางจิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- อรุณ จีรวัฒนกุล. (2547). **ชีวิตรัตินสำหรับงานวิจัยด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ**. ขอนแก่น: คลังนานาวิทยา

